

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 27.10.2026 r.

Dobra pensja, rozwój i sens pracy. Studenci o swojej przyszłej pracy

Dobre zarobki i możliwość rozwoju – tego studenci oczekują od przyszłej pracy. Wielu chce zostać w Polsce, a niemal co trzeci rozważa prowadzenie własnej firmy. Jakie znaczenie mają dla nich sens wykonywanej pracy i jej charakter? I jak oceniają kompetencje, z którymi kończą studia? Odpowiedzi przynoszą tegoroczne wyniki badania studentów ostatnich semestrów, przeprowadzone w ramach Bilansu Kapitału Ludzkiego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) i Uniwersytet Jagielloński, w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS).

Wejście na rynek pracy jest jednym z ważniejszych momentów w przebiegu kariery zawodowej. Jakie są preferencje studentów dotyczące przyszłego miejsca pracy? Najwięcej badanych chciałoby pracować w dużej firmie polskiej (34%), a niemal równie często wskazywane są przez nich średnie i małe firmy oraz duże firmy zagraniczne (po 32%). Jednocześnie prawie trzech na dziesięciu studentów (28%) najchętniej rozpocząłoby pracę we własnej firmie, co pokazuje, że własna działalność zajmuje ważne miejsce w ich wyobrażeniach o przyszłej – choć nieokreślonej czasowo – karierze.

Możliwość wyjazdu do pracy za granicę bierze pod uwagę blisko co piąty badany, najczęściej z myślą o czasowym pobycie. Plany te różnią się w zależności od kierunku studiów. Wyjazd (czasowy lub na stałe) rozważa stosunkowo niewielu studentów kierunków medycznych, a częściej studenci kierunków humanistycznych, dziennikarskich, usługowych i inżynieryjno-technicznych, a także związanych z usługami transportowymi. W tych grupach odsetek wynosi ok. 25–30%.

– Różnice między kierunkami studiów mogą wynikać zarówno ze specyfiki przyszłej pracy, jak i z możliwości, jakie młodzi ludzie widzą na zagranicznych rynkach. Warto też pamiętać, że deklarowana gotowość do wyjazdu nie musi oznaczać planu emigracji na stałe. Dla części studentów praca za granicą może być sposobem na zdobycie doświadczenia, poznanie innych środowisk zawodowych czy poprawę sytuacji finansowej. O tym, czy ostatecznie zdecydują się na taki krok, przesądzą również ich możliwości na polskim rynku pracy i indywidualna sytuacja – mówi **Iwona Krysińska, koordynator realizacji badania po stronie PARP, Centrum Analiz i Strategii w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.**

Co jest najważniejsze w pracy?

Z badania Bilans Kapitału Ludzkiego wynika, że wysokie dochody są najważniejszym kryterium zawodowym dla osób kończących studia. Prawie połowa badanych (46%) stawia je na pierwszym miejscu, a ponad 70% w pierwszej dwójce. Tylko 4% uznaje je za najmniej istotne. Ważny (i zarazem ważniejszy niż dla ogółu ludności) jest dla nich również sens wykonywanej pracy (25% stawia go na pierwszym miejscu). Na końcu hierarchii kryteriów znalazły się natomiast możliwość awansu i krótki czas pracy.

Równocześnie, studenci różnią się pod względem znaczenia, jakie przypisują poczuciu sensu wykonywanej pracy. Około jednej czwartej badanych umieszcza je na pierwszym miejscu w hierarchii kryteriów, a podobny odsetek – na ostatnim. Różnice te wiążą się m.in. z kierunkiem studiów: inne wzorce obserwujemy wśród studentów medycyny, a inne na kierunkach związanych z produkcją i przetwórstwem.

– Oczekiwanie absolwentów uczelni, aby wykonywana przez nich praca była ważna, wartościowa i dawała poczucie sensu, stanowi istotny sygnał dla pracodawców. Z perspektywy zarządzania zasobami ludzkimi oznacza to potrzebę przywiązywania większej wagi do procesu wdrażania nowych pracowników, który nie powinien ograniczać się jedynie do zapoznania ich z obowiązkami i procedurami. Równie istotne jest wyjaśnienie miejsca zajmowanego przez pracownika w strukturze organizacyjnej, pokazanie powiązań między jego codziennymi zadaniami a działalnością firmy. Szczególnego znaczenia nabiera w tym przypadku budowanie poczucia sprawczości i przynależności do organizacji, a także tworzenie warunków, w których młodzi pracownicy mogą dostrzegać konkretne rezultaty swoich działań – mówi **prof. Magdalena Jelonek, koordynator merytoryczny badania, Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego**.

Co ciekawe, finansowanie szkoleń przez pracodawców należy do szczególnie cenionych benefitów i wyraźnie zwiększa atrakcyjność oferty pracy. Dla aż 84% badanych jest to atut, który można także konkretnie wycenić – dla studenta zarabiającego 5000 zł netto, fakt pełnego finansowania szkoleń przez pracodawcę jest równoznaczny z 1450 zł wynagrodzenia. Studenci zapewne postrzegają inwestycje w kompetencje nie tylko jako dodatkową korzyść związaną z zatrudnieniem, lecz także jako możliwość rozwijania kompetencji i wzmacniania swojej pozycji na rynku pracy.

Studenci preferują pracę umysłową, która zapewnia częsty kontakt z innymi ludźmi i możliwość uczenia się. Ważne jest dla nich również środowisko pracy, w którym współpracują przede wszystkim z Polakami. Jednocześnie częściej wybierają pracę o stałym zakresie obowiązków niż taką, w której regularnie pojawiają się nowe wyzwania.

Z czym studenci wchodzi na rynek pracy?

Studenci ostatniego semestru najwyżej oceniają umiejętność pracy w grupie. Do swoich mocnych stron zaliczają również kreatywność i pracę z oprogramowaniem. Niżej oceniają

natomiast zdolność do dostosowywania się do nowych sytuacji, wykonywania zadań pod presją czasu oraz współpracy w zespołach różnonarodowościowych.

Studenci regularnie pracujący w trakcie studiów wyżej oceniają m.in. umiejętność motywowania innych i koordynowania ich pracy, a także dostosowywania się do nowych sytuacji. Nieco słabiej czują się jeśli chodzi o radzenie sobie w sytuacjach stresowych i zarządzanie emocjami.

Różnice w samoocenie między studentami niepracującymi zawodowo a tymi, którzy już zderzyli się z rynkiem pracy pokazują, że doświadczenia zawodowe wiążą się z odmiennym postrzeganiem własnych umiejętności. Kontakt z obowiązkami zawodowymi daje możliwość wykorzystywania kompetencji w praktyce, ale może też uświadamiać, które obszary wymagają dalszego rozwoju. Samo badanie nie przesądza jednak, czy to praca bezpośrednio odpowiada za obserwowane różnice.

Znaczenie może mieć również dodatkowe kształcenie. Studenci uczestniczący w różnych jego formach – zarówno na uczelni, jak i poza nią – przeciętnie wyżej oceniają swoje kompetencje niż osoby, które nie korzystały z takich możliwości.

Kompetencje ważne dla pracodawców

Kreatywność, adaptacyjność, w tym radzenie sobie ze stresem i emocjami, zarządzanie czasem oraz determinacja w realizacji zadań to kompetencje szczególnie cenione przez pracodawców, ale też trudne do pozyskania na rynku, jak ustalono w badaniu pracodawców BKL. Studenci oceniają swoje umiejętności w tych obszarach przeciętnie lub relatywnie wysoko – na ponad 3,0 w pięciostopniowej skali, co daje nadzieję, że przynajmniej częściowo luka kompetencyjna w tych obszarach zostanie zaspokojona.

– Równocześnie, co interesujące, nawet w obrębie tej samej kategorii kompetencji występują znaczne różnice w ich ocenie. Przykładowo, praca zespołowa należy do najwyższej ocenianych umiejętności, podczas gdy nawiązywanie i utrzymywanie relacji znalazło się wśród kompetencji ocenianych naj słabiej. Rozbieżność ta może sugerować, że umiejętność efektywnego współdziałania przy realizacji konkretnych zadań niekoniecznie idzie w parze z łatwością budowania trwałych relacji międzyludzkich, co wbrew pozorom jest ważne nie tylko w życiu prywatnym, ale także zawodowym – wyjaśnia **prof. Magdalena Jelonek, koordynator merytoryczny badania, Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych UJ.**

Badanie studentów zrealizowano w ramach Bilansu Kapitału Ludzkiego, projektu prowadzonego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości i Uniwersytet Jagielloński. To największe reprezentatywne badanie studentów wchodzących na rynek pracy w Polsce od 2014 r. Objęło ponad 8000 studentów z 500 losowo dobranych kierunków na ponad 100 uczelniach. Zostało zrealizowane wiosną 2026 r. (w semestrze letnim roku akademickiego 2025/2026).

Bilans Kapitału Ludzkiego to największe badanie rynku pracy w Polsce. Projekt realizowany jest przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z Uniwersytetem Jagiellońskim od 2009 roku. W ramach projektu realizowane są badania przekrojowe dostarczające ogólnych informacji o sytuacji na rynku pracy oraz badania tematyczne będące odpowiedzią na zapotrzebowanie wynikające z aktualnych trendów na rynku pracy i w gospodarce.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

